

Paarden op penningen

Rozemarijn Pasmans

1. Eénzijdig bronzen plaket door Constantin Cristesco (1872-1928), 69 x 50 mm.

Met deze tentoonstelling wil ik de bezoeker laten kennis maken met een selectie van penningen uit mijn thematische verzameling paarden op penningen. Paarden, zowel de wilde paarden als de gedomesticeerde paarden, zijn prachtige dieren en een mooi verzamelthema. Voor deze tentoonstelling beperkt ik me tot penningen (geen munten), waarop het paard het belangrijkste thema op de penning is. Verwacht dus geen koning of keizer te paard of gegraveerde prijspenningen zonder afbeelding van een paard. Bij het bewonderen van de penningen, is het vooral belangrijk na te gaan of de medailleur oog had voor welk type paard hij wilde afbeelden. Natuurlijk is het onderscheid tussen een Lipizzaner en een Brabants trekpaard gemakkelijk herkenbaar, maar op sommige penningen is het moeilijk om na te gaan welk paard model stond voor de medailleur. Véeél kijkplezier! ¹

I. het vrije en ongebonden paard

Persoonlijk vind ik de penningen waar paarden in de vrije natuur opstaan, de mooiste penningen.

2. Bronzen penning met drie paarden “libre et fous”, op de voorzijde in vooraanzicht, op de keerzijde in achteraanzicht, 70 mm, door Toth Béla. Het betreft een uitgifte van de Promotie van de Medaille, 2015.

¹ Wanneer een paard op de keerzijde van een penning is afgebeeld en een koning op de voorzijde, wordt deze laatste meestal niet afgebeeld in deze brochure. Wanneer een prijsmedaille een draagoog zonder artistieke waarde heeft, wordt het in deze brochure niet getoond.

3. Bronzen penning "paarden" (Lipizzaners), 1975, 72 mm, door Lydia Luzanowski.

II. voor het vermaak van mensen: paardenrennen

Detail

200 %

4. Zilveren penning van de jaarlijkse paardenrennen, door Joseph-Pierre Braemt.

Vz: Hoofd van koning Leopold I in profiel, linkerkant, opschrift: LEOPOLD PREMIER-ROI DES BELGES

Kz: Twee paarden bereden door jockeys, n.l., opschrift: COURSES ANNUELLES DE CHEVAUX.

ARRÊTÉ ROYAL DU 19 AVRIL 1839 / FONDÉES / PAR / LE / GOUVERNEMENT.

AR 36,28 g. 47 mm. Ref. J.-L. Guioth, Histoire numismatique de la révolution belge, 1844, n°267.

5. Franse bronzen penning van de SOCIÉTÉS DE COURSES PARISIENNES PARI MUTUEL URBAIN ter gelegenheid van de MILLIÈME TIERCÉ, 22 janvier 1954 – 16 juin 1969, 69 mm, door Querolle Jacquot. (Engelse volbloeden)

III. Voor het vermaak van mensen: verenigingsleven (vnl. prijspenningen)

6. Bronzen penning met een staand paard naar links, van de 'Cercle Hippique' van Spa, 51 mm, door Alphonse Michaux (1860-1928)
Deze penning werd vermoedelijk uitgegeven in 1909. De KBR bezit 2 zilveren exemplaren van deze penning).

7. Bronzen penning met de afbeelding van een lopende man met paard. De penningen werd gemaakt in opdracht van een paardenvereniging uit Liers, deelgemeente van Herstal, 1936, 50 mm, door medailleur H. Heusers.

8. Drie Arabische paarden op de voorzijde van deze bronzen prijspenning, 61 mm, door Blondelet. Deze medaille werd uitgereikt n.a.v. de "Exposition sportive 1881" – directeur M. Hervé du Lorin.

9. Drie Arabische paarden op de voorzijde van deze bronzen prijspenning, prachtig 51 mm, door Blondelet. Dezelfde voorzijde werd gebruikt als op penning nr. 8.

10. Familie met paard en veulen voor bomen op een verzilverde plaketa van het provinciaal ruitertornooi te Gent, 17-9-1961, 36 x 35 mm (excl. draagoog), niet gesigneerd.

11. paard naar links springend met 4 ridders op zijn rug op een bronzen plaketa, uitgegeven door de L.R.V. – K.L.J. Aarschot, 10-08-1975. 35 x 27 mm (excl. draagoog), niet gesigneerd.

IV: paarden op landbouwpenningen

12. Afbeelding van een paard en andere dieren op de keerzijde van een bronzen medaille van de "SOCIÉTÉ AGRICOLE DE BRABANT-HAINAUT" n.a.v. een nationale wedstrijd te Nijvel in 1887, 51mm., door Hart.

13. Keerzijde van een bronzen penning van de Koninklijke Maatschappij Het Belgisch Trekpaard (Société Royale Le cheval de trait Belge), 55 mm, door E. Basty, atelier Altenloh, Brussel. (Vgl. KBR, Inv. 2N38 / 9)²

V. Penningen m.b.t. het fokken van paarden

14. Keerzijde van een bronzen penning v.d. SOCIÉTÉ D'ENCOURAGEMENT POUR L'ELEVAGE DU CHEVAL-ARMES, 1920, 50 mm, door E. Basty. Deze vereniging, opgericht kort na de Eerste Wereldoorlog, had tot doel goede raspaarden te fokken voor het leger en de rijkswacht.

² Voor meer informatie over deze vereniging en trekpaarden: <http://www.trekpaard.be/nl/info/geschiedenis/>

15. Bronzen penning met drie Brabantse trekpaarden op de voorzijde, uitgegeven door de provincie Henegouwen, ter verbetering van het paardenras (*AMÉLIORATION DE L'ESPÈCE CHEVALINE*), 1927, 50 mm, door ABeer So., atelier Fisch & Cie.

16. Bronzen penning met een paard naar links, uitgegeven door de Brabantse fokkers van hengsten (trekpaarden) en de veeteelt (*Les etalonniers et les éleveurs brabançons*), 23ieme concours, 28 september 1948, 50 mm, door J. Witterwulghe.

VI. Ten dienste van het leger

17. Keerzijde van een bronzen penning n.a.v. het overlijden van Louis-Antoine-Henri de Bourbon-Condé, hertog van Edingen in 1804. Triomfantelijk Arabisch paard voor een schild en een militaire tent, opschrift erboven: "*PERIIT HEROS*" en eronder "*VINCENNAE XXI MART [IS] / MDCCCIV*", 41 mm, door E. Gatteaux.

VII. Het paard als thema op nieuwjaarspenningen

18. Bronzen penning met steigerend paard naar links,
Nieuwjaarspenning 1999 van Willy & Therese Faes-Devadder,
41 mm, door G.A. Brunet, atelier Fibru.

19. Gepatineerd bronzen penning met een hoofd van een paard naar recht,
Nieuwjaarspenning 2008 van Marie-Louise Dupont, 35 mm, door A. Devaert.

VIII. Het paard als symbool van kracht

20. Bronzen prijspenning voor de sportwedstrijden op de Wereldtentoonstelling te Gent, met op de voorzijde een gelauwerde naakte atleet op een naar rechts steigerend Lusitano paard met in de geheven rechterhand een groot wapperend vaandel met het opschrift SPORTS. 56 mm, door Carl Decock, atelier Fonson & Cie.

En als afsluiter:

22. Tsjechië, jeton van de Zoo van Praag, afbeelding van een Przewalskipaard op een bronzen penning, 39 mm.

23. Eenzijdig gegoten bronzen penning "paardendressuur", niet gesigneerd, 70 mm.
